

5.-UNA ÈPOCA EXCEL.LENT (1986-1992)

CONTINUÏTAT DE L'EQUIP DE CAPS

Ernest Villuendas i Altarriba

5.1.- Introducció

Tot i que l'època a què es refereix el subtítol arribaria fins a la celebració del 25è aniversari durant el curs 1993-1994, la que es descriu a continuació cal situar-la entre el setembre de 1986 i el juliol de 1992 temps durant el qual vaig fer la tasca de secretari d'Agrupament. Per això, basant-me en les actes i documents que reflecteixen les activitats i les seves avaluacions s'han pogut redactar els fets d'aquesta època amb força precisió.

Hi ha molta documentació, i el problema radica a resumir-la o, en algun cas, a datar-la, ja que hi ha una mania generalitzada entre els nostres caps de no posar data als papers i, si se n'hi posa, generalment sols consta el dia i el mes, per la qual cosa que després d'un temps, com que hi ha activitats repetitives, no saps exactament de quin any és el document.

Val a dir que la meua vinculació amb l'Agrupament data dels seus orígens, durant el curs 1968-1969. Jo havia estat l'ajudant de Secció a l'Agrupament Escolta Sant Jordi d'Esplugues quan Ferran Nieto n'era el cap, i gràcies a ell vaig conèixer Sebastià Serarols. Els dos agrupaments vàrem fer activitats conjuntes, com foren la inauguració dels caus, una acampada amb la Creu Roja, un curset de socorrisme i fins vaig col.laborar personalment en una sortida amb la Secció Jaume I, de la qual era cap Francesc Cardona, que en aquell temps era company i amic de la feina.

Durant el curs 1975-1976, el mateix Francesc Cardona, que era el cap d'Agrupament en aquell moment, em va demanar que fes de secretari d'Agrupament. D'aquell temps data el fulard de l'Agrupament que m'imposaren, tot i que havia fet la promesa escolta l'any 1961.

Reprenem els fets el setembre de 1986. Els meus fills estaven ja a l'Agrupament, la Mònica feia dos anys i era Noia Guia i l'Esteve era Llobatò des de l'any anterior. Per això se'ns convocà com a pares a una reunió al

Celler de Can Ginestar, i quina fou la meua sorpresa quan en el moment d'entrar (tard, perquè venia de la feina) se'm saludava com a nou Cap d'Agrupament ... No vaig poder acceptar perquè acabava de fundar i era el cap de Secció i d'Agrupament, de l'Agrupament Escolta Bethel a l'Església Evangèlica d'aquest nom a l'Hospitalet de Llobregat. Finalment, després de diverses converses, vaig acceptar col·laborar com a secretari si la responsabilitat de cap d'Agrupament la duia una altra persona.

5.1.1.- Generalitats

Durant aquests anys, hi ha activitats comunes i reiteratives que exposaré d'una manera global per no fer-me pesat. El curs, al nostre Agrupament i a l'escoltisme en general, es divideix en trimestres. El primer comença generalment per l'octubre i acaba per les festes de Nadal, i les activitats bàsiques comunes a totes les unitats són: el *pas de Branca*, que és la sortida d'inauguració del curs, i que sempre la fa tot l'Agrupament junt i fins a l'any 1988 hi assistien els pares.

Hi ha un costum o tradició que és el fet que la primera sortida del curs per unitats es fa a Montserrat (els que no hi han faltat mai durant aquests anys han estat els Llops i Ràngers).

El primer trimestre es dedica també a l'arranjament dels caus o locals, ja que al nostre Agrupament, excepte els Llops que s'han mantingut en els locals que ocupen, les altres unitats han canviat de caus segons el nombre de components i l'espai disponible.

Al nostre poble en aquest període també se celebren les Festes de Tardor, en les quals l'Agrupament participa de forma molt activa sobretot en el dia de *Sant Just al Carrer*, ja que és un moment propici per aconseguir diners per a les activitats mitjançant paradetes o en el cas dels Pioners i Trucaires amb el bar de la cursa de karts que regenten cada any amb la col·laboració d'alguns pares.

La participació no sols és per fer diners, en molts casos s'han fet jocs participatius per a la mainada del poble i altres activitats i concursos com la decoració de parets.

L'Agrupament acaba el trimestre per Nadal, que celebra amb una festa on tots són convidats a actuar. Però a més és un bon moment per fer alguns

serveis com són la participació en la campanya de la joguina, la preparació de les *restolines* de la parròquia, i alguns anys un pessebre vivent o un concert de nadales al casal dels avis, etc. Sobretot se'n fan càrrec les unitats grans (Pioners i Truc), però els altres també hi participen segons les seves possibilitats.

El segon trimestre és el que es dedica sempre a alguna activitat especial o continuada i va de Nadal a Setmana Santa, amb un dia significatiu per tot l'escoltisme mundial que és el 22 de febrer, anomenat el *Dia del pensament*, es commemora que aquest dia de l'any 1857 naixia a Londres Baden Powell fundador de l'escoltisme. Curiosament, el mateix dia però 32 anys més tard, naixia la que seria la seva esposa i la cap Mundial de les Noies Guies. Aquesta data, el nostre Agrupament l'ha celebrat durant aquests anys amb jornades de portes obertes i una breu lectura i reflexió d'algun text de Baden Powell.

També és costum bastant generalitzat que al començament d'aquest segon trimestre es faci una sortida a la neu. El lloc més habitual d'anar durant aquests anys ha sigut a l'alberg de Coll de Pal, tot i que algun cop es féu a la Molina.

El tercer trimestre és dedicat a acabar les tasques empreses en el segon, però principalment a la preparació del camp d'estiu que és la cloenda del curs escolta. Tanta importància se li dóna que no s'accepten nous nois/es durant aquest temps, ja que es pensa que es desvirtuaria la tasca feta durant tot el curs.

Si repasséssim els tallers fets durant aquests anys veuríem que són reiteratius, i fins i tot són els mateixos entre les diverses unitats. Val a dir que cal fer-se a diferents nivells (segons l'edat) i com que els nois van canviant, cal repetir-los de tant en tant, per consegüent relacionarem tots junts els tallers més comuns i repetitius, que consten en actes i papers, i sols en cas d'un taller molt específic per l'activitat realitzada el posarem en aquella. Els tallers més usuals d'aquests anys han estat:

Acampada (deixar la tenda ben plantada, fer instal·lacions, etc.);
maquetisme (com avions de fusta);
cançons;
civisme;
construcció de cabanes;

contes;
cordills (nusos i lligams);
dances;
descobertes;
dietètica (menjar en general, pastissos, melmelades, etc.);
disfresses;
escoltisme;
escriure cartes (en alguna ocasió postals per als nens del Tercer Món);
estels (construir-los i fer-los volar);
estudi de la natura (principalment per Collserola);
fang;
fotografia (inclòs revelatge i exposició);
higiene personal;
impressió de samarretes;
maqueteria;
màscares (principalment de cartró o de guix);
meteorologia;
mim;
motxilla (fer-la ben feta);
observació;
ocells (observar-los, fer nius);
orientació;
socorrisme (a diversos nivells);
titelles;
vetlles (amb representacions i cançons).

A part dels tallers, l'educació dels nois i noies s'ha desenvolupat principalment mitjançant jocs (alguns d'ells de nit) i esports com passar una mena de pista americana, a base d'activitats físiques, esportives i de coneixements típicament escoltes.

A cada curs es proposen una sèrie d'objectius, però els que més s'han repetit han estat:

Treballar la dinàmica de grups.

Funcionament de subunitats, (Escamots, Sisenes, Patrulles, Equips) potenciant-les a fons, intentant aconseguir equilibrar el nombre de nens i

nenes, un bon acoblament entre vells i nous.

Mantenir relacions constants amb els caps de subunitat (portaveu d'aquesta).

Controlar el bon funcionament dels càrrecs.

Fomentar les relacions entre els nois fora del Cau.

Coeducació en responsabilitats, igualtat.

Convivència (compartir les coses).

Aprendre a escoltar i a parlar d'un en un.

Cohesió del grup.

Natura: començant pel coneixement de la serra de Collserola seguint per la nostra comarca i les comarques veïnes fins a abastar tot el país i alguns llocs estrangers i llunyans.

Socialment: la localitat, participació en les activitats locals (rua carnestoltes, festes diverses com les de Tardor... etc.).

Ordre, neteja i puntualitat (respecte del Reglament de l'Agrupament).

Confecció de Regles de la Unitat.

Estil escolta: manteniment de la uniformitat escolta, seriositat, pulcritud.

Esperit escolta i austeritat. Aprofundiment en la pedagogia del projecte.

Valors humans: opció fe.

5.2.- Natura, ecologia i obertura (curs 1986-1987)

L'inici del Reglament intern

Activitats de l'Agrupament

La sortida d'inauguració del curs i el *pas de Branca* a Torrebonica amb jocs participatius per a pares i infants. Preparació i celebració de la festa de Nadal el dia 22 de desembre a l'explanada de Can Ginestar amb tot l'Agrupament, decorat tot de verd i amb serpentines, i un concurs de nadeses amb un eix principal d'actuació ambientat en els llenyataires, tot valorant que les tradicions del *cep* i el *tió* malmeten menys la natura que altres com l'aves, que a més són importades. El segon trimestre es dedicà a la natura, i per col·laborar en la repoblació forestal es féu una matinal per recollir aglans, amb els quals es prepararen viviers per plantar alzines. Els caps es reuniren els dies 14 i 15 de febrer a l'alberg Nostra Senyora de Montserrat a Vallcarca, a Barcelona, on començaren a elaborar el Reglament intern de l'Agrupament.

Els caps es formaven. Durant aquest curs assistiren a cursos Imma Rubio, Consol Cortès, Josep M. Pino i Núria Garcia.

Setmana Santa: campament de quatre dies a ca n' Arenes ambientat en el *far-west*, conjunt amb tot l'Agrupament, on s'efectuà l'estudi de l'entorn natural del Corredor i on es construï un forn, en el qual es prepararen mones de Pasqua.

Vingué invitat al Cau Toni Jiménez, que ens entusiasmà amb un taller especial de danses i cançons.

Dins la "Setmana de la joventut", el dia 13 de maig en Josep M. Pino (*Xumi* per als amics) participà en un cafè-col.loqui a Ràdio Desvern i es féu una acampada urbana els dies 16 i 17, de la qual s'encarregà l'Agrupament, principalment el Truc, ja que el foc de camp fou a càrrec de Josep M. Pino i Jordi Robles, i del sopar se n'encarregaren Ferràn Tost, Vicenç Llàcer, Mateu Badell i Rosa Rubio. A la vetlla es projectà l'audiovisual *Kenya 86* d'uns escoltes de Molins de Rei que hi havien estat.

Els Llops-Daines

Tingueren l'*eix d'animació* del curs en la recerca del tresor perdut del bandoler Serrallonga. Es volgué conèixer Sant Just Desvern mitjançant un joc de pistes pel poble i enquestes per la FiraDesvern. Després es dedicaren a les rodalies amb sortides força interessants i engrescadores a la penya del Moro, el turó Rodó, el bosc de can Carbonell, l'*Itinerari de la natura* i la Salut. Es volgué descobrir els parcs barcelonins i es féu una sortida al parc de la Ciutadella, les Rambles i el Moll de la Fusta tot fent un joc de pistes. De totes maneres foren poc assolits per manca de temps.

Un altre objectiu era l'obertura envers els altres agrupaments escoltes. S'aconseguí principalment amb el contacte amb la Unitat Llops-Daines de l'Agrupament Escolta Garbí de Viladecans mitjançant una sortida conjunta força interessant a Sant Climent de Llobregat durant el primer trimestre. I en el segon trimestre amb una trobada amb totes les altres unitats de la Branca Llops-Daines de la demarcació Baix Llobregat-Garraf-Penedès a Torrebonica. La trobada fou ambientada en el circ amb força tallers de manualitats i intercanvis amb molt d'èxit. L'obertura a d'altres produí de retruc una consolidació del grup aconseguit al llarg de totes les activitats fetes durant el curs.

Es començà el curs amb una bona remodelació del local (pintura, sostres, terra...) i quan s'acabà aquesta els nois estaven tan animats pintant que ho feren amb un mural en el cotxe de Joan de Paz (germà de Pere de Paz) que s'hi prestà.

Camp d'estiu a la Nou de Berguedà

Es féu un raid o sortida de dos dies. Es construïren unes cabanes on fins i tot es passà la nit. El temps, mentre durà l'acampada, fou extremadament plujós, molts dies no es pogueren moure de la tenda o d'uns porxos on s'aixoplugaven. Tanta humitat féu que alguna de la roba posada descuradament a la motxilla es va arribar a podrir.

Els Ràngers-Noies Guies

Durant el primer trimestre dedicaren bona part del temps a construir uns karts de coixinets per participar en la cursa d'aquell any. La sortida a Montserrat es féu caminant des de Monistrol. Aquell any la unitat anà al Saló de la Infància, a la Molina (a la neu) i a Collserola, *diumenge al Tibidabo*. L'activitat estrella del curs fou la preparació i participació a *Encara sóc viu*, va ser una trobada als aiguamolls de l'Empordà de tots els Ràngers i Noies Guies de Catalunya (uns 2.000) i que va constar de: construcció, dins del parc, de nius per a diferents aus migratòries. Condicionament d'un lloc d'acampada per a visitants i gent d'estudi, amb bancs, taules i tendal. S'aprofità la trobada per posar en pràctica les tècniques apreses en el taller de pionerisme. Al nostre Agrupament li havia tocat fabricar masses, fer encaixos amb formó, nusos, i l'ús de destrals, navalles, serra i barrina.

Dins la trobada es va celebrar el lliurament d'unes parelles de cigonyes al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, que procedien del Parc Nacional de Doñana i d'un zoològic de Bèlgica. Es procedí també al llançament de 10.000 globus amb missatges diversos.

Camp d'estiu a Sant Llorenç de la Muga. Embassament de Boadella. Fou una estada de 12 dies (del 26 de juliol al 6 d'agost) ambientada en els pirates i amb l'objectiu de fer una descoberta del pantà amb raïes.

S'efectuaren la construcció de bales, remes i jaquetes salvavides com a activitat avanç del campament.

Campament d'estiu al pantà de Boadella. Unitat Ràngers-Noies Guies. (Curs 1985-1986) (Col.lecció de l'AE Martin Luther King).

El Truc

Cal esmentar el fet que l'animador fos Josep M. Pino, ja que l'esperit de servei hi fou molt acusat durant tot el curs i especialment per Nadal, ja que a la nit de Nadal es féu un recital de Cançons de Nadal a la Llar d'avis Nostra Senyora de Lorda i es participà molt activament en la campanya de recollida de joguines per Reis.

El Truc fou l'ànima de la campanya ecològica en què participà tot l'Agrupament i es dedicà especialment a la vigilància, control d'incendis i neteja del sotabosc en zones perilloses. També dins del sentit ecològic, però una mica més separat de la natura, es feren demostracions obertes a tot del poble de reciclatge de paper.

Envers l'Agrupament, el Truc es féu càrrec de la reparació del material d'acampada, però no es tancaren a l'Agrupament i tingueren contactes amb altres grups juvenils d'arreu de Catalunya intentant el foment de la preservació

dels aigüamolls del Baix Llobregat i col·laborant per organitzar una trobada juvenil a nivell nacional o la formació d'un camp de treball (2n i 3r trimestre de 1987).

De cara al país es dugué a terme una campanya de normalització dels rètols de tot tipus del poble i pels volts de Nadal es treballà en el restabliment de les tradicions i festes populars puntuals catalanes al poble (es féu un caga tió públic al Parador, etc.). I es va fer una exposició o treball sobre el mil·lenari de Sant Just Desvern.

No es deixaren les activitats de muntanya i s'efectuà una travessa especialitzada amb tècniques a la neu (per Setmana Santa).

Els membres del campament d'estiu anaren com a intendants del Truc de l'Agrupament Escolta Sant Jordi d'Esplugues de Llobregat en una ruta per Santander en la qual fins i tot es baixà en una cova.

5.3.- Sant Just cara neta (curs 1987-1988)

Posada en marxa del Reglament intern

L'Agrupament

El fet que Josep M. Pino i Sales, *Xumi*, fos el CA produí un dels cursos amb activitat més frenètica, com a exemple hi hagueren 26 consells d'Agrupament, quan generalment n'hi ha un al mes.

A partir del 9 de desembre es remprengué l'elaboració del Reglament Intern d'Agrupament, que havia quedat aturat, i s'aprovà durant el curs, etc. Els dies 3 i 4 d'octubre es féu una sortida de caps a la Rierada on feren la promesa escolta Ferran Tost, Xavier Navinés i Vicenç Llàcer, i es va preparar el començament del curs i *pas de Branca* que es féu els dies 10 i 11 d'octubre a Font Martina.

A les manifestacions durant la diada de l'Onze de Setembre a Barcelona, es produí la detenció de Xavier Navinés, provocat, insultat i colpejat per la policia estatal i que hagué de passar uns dies a la presó de la Trinitat. Es feren gestions pel seu alliberament. Lluís Segura (batlle d'aquell moment) amb el governador civil, Ferran Cardenal, i amb Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi (MEiGSJ). El comissariat general se'n desentengué dient que no era partidari de la violència, però el de la nostra demarcació Baix Llobregat-

Garraf-Penedès féu gestions a través del bisbat, fins i tot l'associació germana Scouts de Catalunya oferí els seus propis serveis jurídics per mitjà d'Ernest Villuendas que també pertanyia a l'esmentada associació. Finalment, Xavi Navinés fou alliberat i de retruc, a causa de la celebració, Ferran Tost fou detingut unes hores per la Guàrdia Civil del poble, fins que el jutge de guàrdia el deixà en llibertat sense fiança.

El 2 de desembre s'incorporava com a tresorera d'Agrupament Anna Maria Flotats. La formació de caps seguia amb l'anada a la FOCA bàsica (Títol de monitor) de Ferran Tost, Xavi Navinés i Rosa Rubio, i la d'aprofundiment (títol de director) de Consol Cortès i Imma Rubio.

El 19 de desembre es féu la festa de Nadal, que en un principi es pensava fer a la Llar d'avis Nostra Senyora de Lorda, i s'acabà al casal parroquial amb una representació basada en l'audiovisual *El petit avet* i després amb els regals de l'*amic invisible*. Els Ràngers, a més a més, feren un pessebre vivent al Rentapeus, davant de l'Ajuntament.

En relació a l'estima a la natura i respecte als arbres, començat l'any anterior, en una festa oberta a tot el poble i en col·laboració amb altres associacions, es féu una campanya a favor del *caga tió* per conscienciar que tant aquesta tradició com la del *cep* no malmeten la natura. Es féu propaganda perquè si alguna persona comprava avets, ho fes amb arrels, ja que després passaria un dia a recollir-los per anar-los a plantar.

L'activitat estrella del segon trimestre fou una campanya sobre la netedat de Sant Just Desvern, tan urbana com al seu terme municipal, amb el lema: *Fora brutícia* que començà a preparar-se el 13 de gener i s'inicià de manera oficial el 17 de febrer amb en una cercavila, una penjada de pancartes i un vehicle amb megafonia que ho anunciava.

La campanya també es féu mitjançant escrits a *La Vall de Verç*, i contactes amb les escoles, a les quals s'invità, igual que a la resta del poble, a una exposició al Cellar de Can Ginestar del dia 10 al 15 d'abril, de la brutícia trobada a Collserola en una campanya de neteja feta principalment pels Pioners a la font de la Beca i de la qual es féu una revista. Es tenia intenció de muntar-hi un *píc-nic* amb taules i bancs i després passar a oferir determinats serveis com begudes, neteja, etc. als "*domingueros*" que cada cap de setmana hi fan estada, la qual cosa podia ser un *extra-job* interessant, però no s'arribà a fer.

Les unitats més petites (Ràngers i Llops) es dedicaren principalment a recollida de papers per tot el poble (disfressats i fent una cercavila) i després a una pintada de papereres amb eslògans com: *Tinc gana, Fes Punteria, Ei! brutícia aquí, Vine aquí, Em sento buida...*

L'Ajuntament es molestà una mica, ja que, tot i dur el tema programat i avisat des de començament de curs, l'inici de la campanya i la penjada de pancartes coincidí amb una vaga d'escombriaires i hi hagué gent del poble que relacionava això amb la campanya. De totes maneres fou un èxit, el batlle Lluís Segura inaugurà l'exposició tot felicitant l'activitat. La conscienciació de la gent, sobretot entre els mateixos nois i noies, fou impressionant.

S'acabà, però, amb una multa de 5.000 pessetes, perquè les pancartes no es tragueren a temps i ho hagué de fer la Brigada Municipal.

El campament de Setmana Santa es va fer a la Granja-escola de can Coromines a Gombreny, prop de Montgrony entre Ripoll i la Pobla de Lillet els dies 31 de març al 3 d'abril.

Els Llops-Daines

Tenien previst d'ambientar l'Estol entorn al *Llibre de la selva* però finalment no es féu així. El camp d'estiu es va fer a can Quei, prop de Castellfollit de la Roca, entre els dies 26 de juliol i 5 d'agost, amb visites a Besalú, Basegoda, Castellfollit i Banyoles. Hi hagué una mancança de noies absoluta.

Els Ràngers-Noies Guies

Ambientaren el seu eix d'animació en els aventurers i descobridors. Es proposaren a com objectiu bàsic i específic la responsabilització dels nois i noies en diverses funcions dividides en els comitès següents: material, farmaciola tresoreria i animació. El 14 de novembre es pintà la paret de damunt de la porta del Cau amb un arc de Sant Martí.

En el segon trimestre es féu una sortida al Garraf amb tots els Ràngers-Noies Guies de la demarcació del Baix Llobregat-Garraf-Penedès amb

l'objectiu de la protecció del parc i acomodament del lloc, es féu una vetlla amb el tema del costumari català, organitzada pels nois de cada agrupament amb tallers prèviament organitzats al Cau. Al nostre agrupament correspongué el dels capsgrossos.

Camp d'Estiu al poble abandonat de La Ribera prop de Borredà entre els dies 1 i 12 d'agost. Van fer un *raid* en el qual hagueren d'anar a treballar a les masies a canvi d'aliment. L'eix d'animació fou envers els pell-roges, però els nois es cansaren de seguida de fer les instal·lacions, la feina no es va acabar, i no pogueren dormir en les cabanes fetes a mitges.

Els Pioners-Caravel·les

Des del 17 d'octubre, un cop revisat el *pas de Branca* prepararen el bar de karts que es féu el 7 de novembre, i aquell any es va tornar a fer el 6 de desembre perquè pel mal temps es repetí la cursa.

Camp de Setmana Santa a Llinars (Escola de la Natura). Unitat Caravel·les. (Curs 1987-1988). (Col·lecció de l'AE Martín Luther King)

12 i 13 de desembre: sortida al Puigmal.

Camp d'estiu: ruta per Euskadi. La primera part, del 9 al 16 del juliol, en una casa de colònies d'un agrupament que està a la parròquia de Kanpantxo, a 6 km de Guernica, i del 16 al 19 en un càmping ja que a Euskadi l'Ertainza no permet l'acampada lliure a causa principalment als problemes amb ETA.

Es tenia l'objectiu de conèixer i conviure amb una altra cultura, fins i tot es va fer una enquesta i el programa fou bastant ben seguit, menys els dies de mal temps en què s'estigué acampat i per poca previsió mancà material.

5.4.- Neixen els castors (curs 1988 -1989)

Comença a funcionar la Junta de pares

L'Agrupament

Al primer Consell fet el dia 3 de setembre de 1988 des de les 6 de la tarda fins a les 12 de la nit comencen els canvis ja que pleguen Sònia González de l'equip de Llops i Josep M. Pino, fins ara CA, que resulta ser el problema més important. No es presenta ningú, es proposa Ernest Villuendas, però aquest no accepta perquè ja ho és a Collblanc i en una altra associació. Finalment, sols Imma Rubio s'ofereix sempre que hi hagi algú altre que faci també de CA junt amb ella. Després d'insistir que sortís un noi, és Consol Cortès qui ho serà. El 7 de setembre, en començar el Consell, Carme Vives també diu que deixa l'Agrupament, amb l'ofertament que si les tres noies de la Unitat Truc la necessiten per alguna cosa poden disposar d'ella, però sempre a títol personal i sense contacte normal amb el Consell.

La cosa encara es complica més quan el 6 d'octubre Pere de Paz informa que té molta feina i que està en tractament mèdic, per això es preveu que els Pioners tindran problemes de caps i es demana que es reflexioni sobre el tema, que es precipita al Consell següent, quan Pere de Paz anuncia definitivament que pels motius ja dits li cal deixar el Cau. Provisionalment, el 3 de novembre, el Consell es fa càrrec del Grup de Pioners delegant en Consol Cortès, Rosa Rubio i Vicenç Llàcer estar-hi al damunt. El tema es tanca finalment quan el 23 de novembre de Manel Diaz i Jordi Castro se'n fan càrrec.

Aquest any es produeix el naixement d'una nova unitat, al primer Consell del curs, fet el dia 3 de setembre, Consol Cortès i Imma Rubio presenten la Branca Castors i els contactes que han tingut, tant amb altres unitats com amb famílies. Ara es pot dir que la Unitat tindrà 5 nois i 5 noies.

Una altra novetat que es proposà al Consell per l'octubre, fou la formació d'un comitè o junta administrativa, que tingué lloc el dia 8 de novembre a la Llar del Soci de l'Ateneu.

Al Consell del dia 7 de setembre de 1988, com ampliació del Reglament aprovat el curs anterior, es comença a treballar en el projecte d'un programa de progressió personal concret, a partir d'una llista del carnet de proves que Ernest Villuendas entrega com a eina de treball. El Consell passà a definir les línies mestres d'aquest.

Començament de curs i *pas de branca* els dies 17 i 18 de setembre, a Font Martina.

Fou el darrer *pas de branca* que assistiren els pares. Hi hagueren dos motius bàsics, el més important era la manca d'assistència d'alguns pares a l'acte, amb la qual cosa els seus fills quedaven en un cert desavantatge envers els que es trobaven amb la seva família completa.

El segon motiu, molt menys important però desencadenant de l'afer que dugué al Consell a considerar improcedent la presència de pares en el *pas de branca* fou que en el moment de dinar, de resultes de la manca d'organització, després d'esperar una bona estona que els caps s'aclarissin, hi hagué famílies que començaren a menjar sense esperar d'ésser-hi tots i beneir la taula.

Durant les activitats del matí es projectà un audiovisual per als pares que cada unitat va preparar.

Els dies 5 i 6 de novembre es féu la FOCA prèvia a les Coromines. Es féu la sortida de Nadal els dies 17 i 18 de desembre a Sant Esteve de Bialbes a la casa Les Codines. Els membres del Truc s'encarregaren de preparar-la: ambientació, permisos, lloguers, etc.

Els dies 18 i 19 de febrer es féu una sortida a la neu a Coll de Pal. Es pensava que cada Branca anés a la seva, però Ràngers i Pioners ja havien acordat fer-ho junts i finalment hi va anar tot l'Agrupament. Llorenç s'encarregà de trucar a la Diputació de Barcelona, a l'Àrea de Joventut, per llogar el xalet de Coll de Pal.

A l'assemblea de demarcació es produí una petita insurrecció liderada en part pel nostre agrupament envers l'Associació a causa de la quota

extraordinària per cobrir les despeses d'una patrulla que viatjà a Xile en un intercanvi anomenat *Xile al cor*.

Es va detectar un desencís general cap al Consell Local, les entitats no col·laboraven i hi mancaven objectius. Fins hi hagué una proposta de l'Esplai de coordinar independentment les activitats amb l'Agrupament i Clenxa.

Els dies 1 i 2 de juliol de 1989, per celebrar el XX aniversari es féu a Torrebónica una sortida amb els pares.

Els Ràngers

Feren el camp d'estiu entre Llesp i Barruera amb l'eix d'animació de pirates i la construcció de bales.

Els Pioners

Acamparen entre els dies 20 i 29 de juliol a la Vall Ferrera, a Bordes de Parratxi, prop de Pla de la Selva i des d'allí pujaren el pic del Monteixo i pic de Norris el dia 23 i la Pica d'Estats i pic de Sotllo el dia 26. Sols hi assistiren 5 nois i noies amb els seus caps.

Els Castors

Imma Rubio ens explicarà l'experiència dels Castors en el seu primer curs d'aquesta manera:

"L'estiu del 1988 la Consol Cortès, i jo mateixa ens vam plantejar la possibilitat d'iniciar la branca de Castors al nostre Agrupament. De bon començament ens vam trobar amb força inconvenients. El primer i més gran l'escepticisme de la resta de membres del Consell d'Agrupament, el pensament generalitzat del poc èxit que podia tenir una unitat formada per nens i nenes de 6 i 7 anys, considerats massa petits per fer escoltisme. Però la referència al Moviment d'altres grups d'aquesta edat que funcionaven perfectament ens va animar. El segon inconvenient ens els vam trobar quan ens vam adreçar a la seu de ME i GSJ de Catalunya per demanar documentació i recursos per començar a treballar, i ens van dir que tot i que hi havia grups

Promesa escolta de Xavi Faito a Barruera. Campament d'estiu. Curs 1988-1989. (Col·lecció de l'AE Martin Luther King).

funcionant no existia gaire cosa escrita atès que les unitats de Castors no estaven reconegudes pel Moviment (Nota: caldria posar per l'associació) com a branca escolta. Així que ens ho havíem d'inventar.

No ens vam rendir, i vam mirar de posar-nos en contacte amb algunes unitats que ja funcionessin, vam anar a parar al Sector III de Barcelona on una noia ens va passar alguns documents provinents d'Escoltes Catalans on es parlava de les Fures (equivalent de Castor), de les característiques, de l'edat, del tipus d'activitats, l'organització, etc.

Amb això ja en vam tenir prou per començar, vam arreglar el cau del pati dels pins i vam obrir les inscripcions. Així és com l'octubre del 1988 vam fer el primer pas de branca amb Castors.

Els primers mesos van ser difícils però molt interessants i divertits, experimentant formes de treball, jocs, tallers, etc. i ens vam afirmar en la idea que els nens i neïes de 6 i 7 anys poden perfectament educar-se en el temps de lleure seguint la metodologia escolta.

Però no ens vam quedar aquí. En una trobada de caps de la demarcació vam conèixer d'altres caps de Castors i ens vam engrescar a organitzar una trobada de nens i nenes. De fet, no érem gaires a la demarcació, aleshores érem 4 unitats de Castors.

Una a l'Agrupament Escolta Anton Vilà del Prat, una altra a l'Agrupament Escolta Conxita Busquets també del Prat, la de l'Agrupament Escolta Sant Joan de Viladecans i la nostra, però tots plegats teníem una idea al cap, donar a conèixer el que podia fer-se amb una unitat de Castors i així engrescar d'altres agrupaments a porvar-ho.

Aquell any es va fer la 1a trobada de Castors de la demarcació. Va ser tot un èxit i tant caps com nens i nenes ens ho vam passar molt bé. A l'Agrupament els Castors s'anaven fent lloc al costat de les altres unitats, vam fer un parell de sortides de cap de setmana en tendes i alguna altra en casa de colònies. I a final de curs, l'estiu del 1989, es va fer el primer campament.

Una setmana a Can Quei, un terreny a prop de Castellfollit de la Roca, a la Garrotxa.

En aquell campament ens vam adonar que els Castors tenien moltes qualitats a explotar.”

5.5.- Anem lluny: Kandersteg, Wiltz, Zuazo (curs 1989-1990)

L'Agrupament

Ja des de l'inici ens proposàrem de fer un camp d'estiu especial i fora de Catalunya. Ernest Villuendas amb els contactes que té a través del comissari internacional d'Scouts de Catalunya informà de diverses possibilitats com: Gilwell Park a Anglaterra, Kandersteg a Suïssa, Wiltz a Luxemburg i d'altres llocs. Els caps de Pioners es proposaren anar a Itàlia, ja fos a l'Alguer, a Sardenya o al camp Scout internacional de Villa C'a Cornaro; per la seva part els Ràngers escolliren d'anar a Kandersteg (Suïssa). Ernest va proposar als caps de Pioners que per abaratir costos anessin també a Kandersteg aprofitant el mateix autocar, aquests ho van pensar i en donar a escollir als nois-noies els llocs sortí Suïssa per unanimitat.

No es va pensar de comentar-ho als Ràngers prèviament i en dir-ho en el Consell d'Agrupament, davant de la sorpresa de tots, els caps dels Ràngers canviaren de lloc d'anada i escolliren Wiltz a Luxemburg, ja que un dels seus objectius era anar sols.

Els dies 16 i 17 de setembre es féu una sortida de pares al Cobert de Puigercós, Riera de Marlès (Borradà) on se celebrà un partit de futbol, *Trofeu Baden Powell*, de pares contra caps. Guanyaren els pares quan les mares es posaren en línia darrera de la porteria i no deixaven xutar als caps...

El 23 i 24 de setembre es féu un Consell extraordinari per preparar el curs a can Tobella i *el pas de branca* es féu a Sant Quirze de Safaja.

Ens enteràrem que l'Agrupament Escolta Sant Jordi d'Esplugues podia estar a punt de tancar, ja que sols els quedava un cap i algun Pioner i Rànger gran. Després d'una trobada amb ells i el comissari de demarcació, s'acordà de passar els Ràngers que quedaven a Pioners i Montse Senserrich i Àngels Arribas s'oferiren per fer de caps de Pioners d'Esplugues i actuar conjuntament amb la nostra unitat fins arribar al camp d'estiu a Kandersteg tots junts.

Els dies 8 i 9 de desembre es féu una sortida d'Agrupament a Montesquiu per celebrar el Nadal.

En el segon trimestre es posà en marxa de nou l'equip de pares amb la incorporació de M. Dolors Sánchez, Elena Pérez, Silvia Secall, i Montserrat Culla com a encarregades de material.

Durant el curs es va posar molt èmfasi a fer diners i així va estar molt enfocat als *extra-jobs* per aconseguir un campament pràcticament al mateix preu que els que es fan al nostre país.

Les unitats grans ajudaren fent de mainaderes i formant part del servei d'ordre al Fòrum de Vida i Evangeli. Els organitzadors en quedaren prou contents com perquè a partir de llavors cada any hi siguin cridats.

Els Ràngers i Pioners hi participaren ajudant en el control en la cursa de motocròs d'Esplugues.

El 4 de juliol es va fer un Consell extraordinari amb l'assistència del consiliari de demarcació, (Lluís) que havia parlat amb el rector i ens va dir que el mossèn havia estat escolta i que no veia clar els canvis en l'educació en la fe que es produïen i menys en una associació catòlica. Ens indica que tant el mossèn com el Consell parroquial estan a favor de l'escoltisme, però que cal tenir mà esquerra i que si bé no podíem tenir consiliari propi, caldria el suport d'una persona adulta i no enfrontada amb el mossèn que ens ajudés reflexionar.

En el mateix Consell s'aprovà també de dur el fulard de color marró fosc com al començament de l'Agrupament (els últims anys s'havia dut pràcticament beix clar). El motiu del canvi va ser menys per l'interès de tornar als orígens, que al fet que el nou color beix dels fulards que confeccionava *La Tenda* era molt lleig, pràcticament caqui verdós.

El dia 11 de juliol un dels pares, el doctor Manel Bosch, que és metge i participava en la junta de pares eventualment, i ens va fer uns cursets de socorrisme per als caps.

El 14 de juliol, a la pista del Cau es féu un sopar amb tots els pares de l'Agrupament.

Els Castors

Camp d'estiu: a can Quei, prop de Castellfollit de la Roca, a la Garrotxa, amb 10 nois dels 14 que hi ha a la Unitat.

L'eix d'animació fou el poblat dels castors i el Castor aventurer que va reconstruir un vaixell pirata. L'animació de pirates i tresor molt viscuda, jocs de pistes i compromís al seu nivell.

Els Llops-Daines

Escolliren com a objectiu principal i com a centre d'interès i motivació del curs el camp d'estiu. I l'eix d'animació va ser l'aventura de *Robinson Crusoe* en una illa.

Camp d'estiu: a Euskadi, a l'illa Zuazo al pantà d'Olibarri. L'illa, que batejàrem com a Illa Mandonguilla i els contactes amb noies d'ikastoles, molt bé tot i el problema inicial de l'idioma. Hi assistiren 13 dels 20 nois-noies de l'Estol.

Activitats nàutiques reeixides: rem, vela, piragüisme surf de vela. Visita de Vitoria en festes.

Els Ràngers-Noies Guies

Basaren el seu eix d'animació a Europa amb el camp d'estiu. Camp d'estiu a Wiltz (Luxemburg) entre els dies 1 i 13 d'agost, dins el marc d'un conjunt escolta internacional. En realitat la vila està envoltada per 21 camps escoltes, el centre dels quals es troba en el "chateau" (castell) de Wiltz,

Oficina Central dels escoltes d'allí. Fins i tot el carter porta la camisa caqui i el capell escoltes en lloc de l'uniforme de correus.

Un dels objectius era donar a conèixer el nostre país a través de les nostres tradicions i gastronomia, principalment amb la vetlla internacional en què dansarem una sardana que fou molt aplaudida i anà tot molt bé.

Es van fer contactes i intercanvis amb escoltes d'arreu, principalment amb holandesos.

Tot i haver-hi 24 hores d'autocar tant a l'anada com a la tornada, el viatge estigué bastant distret i anà força bé. El lloc del camp d'estiu era adequat a pesar de les vespes, n'hi havia grans quantitats. Es visità la capital Luxemburg, i es tenia previst d'anar a Bèlgica, però Marc Bartolí es féu mal i en portar-lo a l'hospital, amb els nervis, es van perdre totes les documentacions i no s'atreviren a traspassar més fronteres de les imprescindibles.

Fou d'agrair l'ajuda i col·laboració de l'Agrupament Escolta Sant Francesc Xavier d'Scouts de Catalunya, que era amic d'Ernest Villuendas i que acampava al mateix subcamp 19, pràcticament al nostre costat, i que amb el seu cotxe ens ajudàren a transportar Marc a l'hospital.

Els Pioners

Començarem amb 20 nois i acabarem amb 21 (entre Sant Just i Esplugues, Agrupament Escolta Sant Jordi). Assistiren al campament 19. Aconseguit l'objectiu de cohesió del grup i la homogeneïtat dels dos agrupaments.

Camp d'estiu a Kandersteg (Suïssa): Centre scout internacional.

Entre els dies 29 de juliol i 13 d'agost. A causa dels problemes de circulació a Lió s'arribà a Kandersteg a la matinada del 30 de juliol.

Es va participar en les activitats del centre i en la desfilada cívica de l'1 d'agost, dia Nacional de Suïssa, per cert que hi hagueren problemes amb un responsable d'origen mexicà que volia que desfiléssim amb unitats d'Scouts de Espanya i no ens permetia dur la nostra senyera. Finalment s'arreglà el tema en comprovar que els escocesos a més de les seves faldilles característiques portaven la creu de Sant Andreu en comptes del Regne Unit de la Gran Bretanya i en rebre el suport d'un altre responsable de nom Victoriano Oleana, procedent de l'illa de Bonaire, on tot i ser colònia

holandesa es parla bastant castellà. Amb aquest xicot s'establí una ferma amistat, ens ha visitat a Sant Just Desvern des d'Holanda, on resideix i estudia i ha participat en activitats de l'Agrupament vàries vegades.

Es feren sortides a Berna, Interlaken i a l'Eiger. Poc preparada la part tècnica. No es guanyaren les ensenyes a l'aventura ni de l'amistat a causa de distracció i desinterés.

Camp d'estiu a Camprodon. Unitat Ràngers-Noies Guies. Jugant a Robin Hood. (Curs 1991-1992) (Col·lecció de l'AE Martin Luther King).

5.6.- Canvi de rector. “Desert Storm” i Camí de Santiago (curs 1990-1991)

L’Agrupament

Dolors Cardona i Pera (una mare) s’integra a l’equip de caps com a CA junt amb Consol Cortés i Franc, ja veterana. El 15 de setembre es féu una sortida de caps a can Gelabert per preparar el nou curs i s’aprovà també un projecte d’uniformitat per a tot l’Agrupament.

El 28 de setembre (divendres) al vespre es féu una sortida a can Llevallol, i es tornà l’endemà a mitja tarda al Parador. Al local de joventut es pogueren veure els vídeos de les acampades de l’estiu i presentar el nou curs als pares. De l’1 al 7 d’octubre es féu la Setmana de la Joventut, on l’Agrupament tornà a participar en l’acampada urbana.

El curs fou extremament positiu, en molts aspectes la gent hi va posar el coll, els Consells d’Agrupament amb el *suca mulla* (pausa amb convidada) van ser molt reeixits i distesos.

A partir del canvi de rector, les relacions amb la parròquia van millorar considerablement. El nou rector, més jove i dialogant, s’ha posat en tot i per tot a disposició de l’Agrupament però respectant la voluntat del Consell. Fins i tot es disposà del seminarista Joan Pere Pulido com a animador de la fe.

Fou baixa de l’equip de caps Rosa Rubio que se’n va anar als Estats Units a treballar i a fer la seva particular descoberta d’aquella cultura i de l’escoltisme americà i de tot un seguit de coses que ens explicava en les seves missives.

Els Castors

Tingueren com a eix d’animació el poblat dels castors i el castor aventurer va seguir treballant, aquest any fixant-se en la recerca de la rosa dels vents. Es va continuar durant el camp d’estiu.

Camp d’estiu : a Castellfollit, can Quei del 27 de juliol al 2 de d’agost.

Els Llops-Daines

Camp d'estiu: Sant Llorenç de Morunys, a can Vallalal, del 27 de juliol al 5 d'agost.

L'eix d'animació dels indis de les planúries d'Amèrica ben reeixit. Hi assistiren 15 dels 20 nois i noies de la unitat.

Els Ràngers-Noies Guies

Al començament amb 6 nois (a causa del *pas de branca* a Ràngers de molts de l'any anterior), tot seguit es passà a 17 i varen acabar amb 14 que van participar tots al camp d'estiu. Durant el curs es treballà molt l'opció de valors humans mitjançant tallers i actuacions sobre *La guerra del Golf*, etc. Es va fer també una sortida a la cova de la Fou del Bor amb el grup d'espeleologia GERP, els dies 15 i 16 de juny.

Camp d'estiu a Estana (prop de Martinet) del 3 d'agost al 13 d'agost, que funcionà molt bé.

Els Pioners-Caravel·les

Començarem amb 20 nois i acabarem amb 21, es va aconseguir l'objectiu de cohesió del grup.

Camp d'estiu a Espot, del 2 d'agost al 12 d'agost.

El Truc

Com que l'any anterior no n'hi havia, en constituir la unitat, dinàmica, mètode i funcionament intern fou una nova experiència i a més es va fer un bon descobriment social mitjançant la branca a nivell de tot Catalunya, amb la descoberta de diferents marginacions socials i a través del rol previ dels Trucaires al paper dins la societat i es féu potenciar el compromís amb la feina (responsabilitats). Ajudar a formar persones crítiques i responsables. Treballar molt la reflexió i els valors humans (opció fe).

Camp d'estiu, es féu el Camí de Santiago del 29 de juliol al 13 d'agost partint des de Lleó.

5.7.- El “projecte d’Agrupament” i *El clau del cau* (curs 1991-1992)

L’Agrupament

El *pas de branca* es realitzà els dies 5 i 6 d’octubre a la Torre del Bisbe.

Consol Cortès i Ernest Villuendas començaren a preparar la nova documentació que a nivell associatiu es demanava, que era anomenada *Projecte d’Agrupament*.

S’intentà posar en marxa la *Circular d’Agrupament*, se’n feien càrrec Núria Rieradevall i Sant i l’Àngels Arribas i Marín. *El Clau del Cau* número 0 va sortir a la llum el novembre, tot i que el número 1 no sortiria fins al cap d’un any.

Daniel Ventura i Gil i Jordi Castro i Giró es van quedar a l’equip de suport.

El 14 i 15 de setembre es féu una sortida de caps a la Torre del Bisbe i el *pas de branca* el 5 i 6 d’octubre a can Llevallol. La sortida de Nadal fou a Canyelles (el Pinàs) entre Vilanova i la Geltrú i Vilafranca.

El 13 de març a la nit, a can Carbonell, Maria del Mar Gascó va fer la seva promesa escolta.

Els Castors

Tingueren l’eix d’animació Tom Pujamuntanyes com a seguiment del de l’anys anterior, de Toni Coll i Cerola (Collserola).

El campament d’estiu fou a can Quei (Castellfollit de la Roca) entre el dia 1 i 8 d’agost, hi assistiren 11 nois i noies ambientats en la *Història Interminable*.

Els Llops-Daines

Tingueren com a objectiu bàsic arribar a un bon acoblament entre vells i nous i aprofundir en la pedagogia del projecte. L’eix d’animació, centrat en el personatge *Esperiminguí*, que té com a centre el conte.

El campament fou a la Nou (Berguedà) de l’1 al 9 d’agost. 11 Llops ambientats en el personatge Stradivarius.

Els Ràngers-Guies

Escolliren com a eix d'animació Robin dels Boscos i com a objectius l'ordre, la neteja, la puntualitat (confecció de Regles de la Unitat).

Campament d'estiu a Camprodon entre el 21 i 31 de juliol. 17 i nois i noies amb el mateix eix del curs.

Els Pioners-Caravel·les

Camp d'estiu, ruta per Menorca feta per 17 Pioners-Caravel·les.

El Truc

Se seguí amb l'experiència de l'any anterior, però centrant la formació dels joves envers el seu demà com a caps. Alguns d'ells, que seguiran en el Truc, actuaran ja durant el curs com a caps en diverses unitats dels nois-noies més petits. Constituir la unitat: dinàmica, mètode i funcionament intern.

Al campament d'estiu hi assistiren 2 dels 7 trucaires, del 27 de juliol al 3 d'agost, van fer una travessa per la Val d'Aràn amb sojorn a Vielha.

5.8.-Cloenda d'uns anys de servei

El dia 17 de juliol de 1992, veient que cada cop la coordinació amb els CA era pitjor i aprofitant que tenia feina i no podia anar a una sortida de caps els dies 17 i 18, vaig fer arribar al Consell una carta demanant que es plantegessin la meva substitució sense la meva presència, que els podia cohibir d'alguna manera.

En presentar el nou curs, els pares i els caps em lliuraren un plat de ceràmica per agrair els sis anys de col·laboració que m'emocionà i vaig agrair, tot i que a l'escoltisme les coses es fan sense esperar res a canvi.

He titulat l'època descrita com excel·lent per a l'Agrupament i en més d'una ocasió ho he dit públicament. S'han donat una sèrie de circumstàncies que ho han possibilitat i entre elles, de forma fonamental, la continuïtat dels caps, Jordi Castro, Consol Cortès, Manel Díaz, Vicenç Llàcer, Xavier Navinés, Imma Rubio i la seva germana Rosa, Llorenç Sanjuan, Ferran Tost

i Daniel Ventura que han estat més de quatre cursos fent de caps a l'Agrupament i això ha fet possible una línia pedagògica coherent durant aquests anys. Per altra banda, persones que han estat sols un o dos cursos fent de cap com Àngels Arribas, Núria Artigas, Olga Garcia, Núria Garcia, M. Mar Gascó, Carles Gay, Sònia González, Núria Rieradevall, Conrad Ventura, Carme Vives, ells han fet que l'equip no s'encarcarés en estereotips i en molts casos com Josep M. Pino i Pere de Paz han dut un dinamisme molt importat a l'Agrupament. Sense oblidar els caps que s'incorporaren al final d'aquesta època i encara avui estan a l'Agrupament com són Dolors Cardona, Ricard de Campos, Ismael Díaz, Elena Padrósa i Montse Senserrich.

Durant aquests anys al si del Consell d'Agrupament hi ha pogut haver discrepàncies i discussions, però mai cap baralla. Sóc escolta des de l'any 1958 i amb responsabilitats de cap des de l'any 1965, doncs bé un dels millors equips de caps amb què he treballat ha estat el de l'Agrupament Escolta Martí Luther King entre els anys 1986 i 1992.

L'assistència als cursos de formació de caps ha estat generalitzada i això ha fet que es donés millor assistència a la mainada, que traduït a fredes xifres estadístiques ens dóna que el cens de cada curs recull una assistència de forma continuada d'entre 60 i 84 nois i noies.

Durant aquests anys s'han recuperat algunes coses que formen part del color extern de l'escoltisme, i s'ha insistit en els valors de la seva metodologia posant-la en pràctica assíduament, tot i la pèrdua anterior de determinades tradicions i costums.